

*Valek Tünde***ÚR AN KIR. HAL¹**

Ó, Ég Kerülő Holdjának embere! ÚR- NAMMU²!

Hallgasd: ÚR AN US³

Szólít a Mennyek Istene, a nagyhatalmú
Ezüst fénye halad az éjben, ránk holdul⁴

NANNAR⁵, maga a Holdisten!

PA TE SI⁶, Isteni fénytől kaptad főségedet

IR.ZU⁷, szolgálj hüen Istenedet!

Ki halad szüntelen, holdudvara körülvesz

Erőt sugárzik ÚR NAMMU neked,

Te szolgálod őt, áhítatos szeretettel!

Halld hát holdas mesémet, kedves hallgató:

Holdfényes hajnalon, a halász hajladoz

Vizes haládra⁸ által veti hálóját

Kisvártatva nehezül a nagy zsákmány

Halánték lüktet, karok neki feszülnek

Súlyos hálót a hajóra húzni fel!

Sok kis halát viheti a halpiacra

Kordéra a halakat halmozza halomba

Egy hétig se lesz betevőre gondja!

Hála néked EA⁹, hála néked NANNAR!

Hálát rebeg, e munkahaladéért

Nem kell halálkozni¹⁰ az éhhalállal

Mennyiszer is volt már üres a háló

Halászerő hallatosan¹¹ égbe szálló

Gyomrot marcangoló éhség, hallk¹² könyörgés

Haltátogásnyi halkacska hangszikra ég

NANNARhoz a hallgatag fohász célba ér!

Hullámot vet a kérésteljesítés:

Egy halat küld a szűkölködő halásznak

Ki a halát, oly kitartón egyre várja

Örvénylik a víz, a halász halat hallint¹³

Merítő hálóját nehezen meríti

Hálójában arany halacska vergődik

Ahogy kezébe fogja, a szíve megesik

Halódó, aléló¹⁴ halacskát elengedi

Hal élj! Halál állj! Könyörület hívj!

Az aranyhal visszatér a parthoz, így szól:

Jó tettedért teljesül három kívánságod!

Halandó éltében szerény asztalomra

Jusson étel mértékkel, s másoknak is adhassak

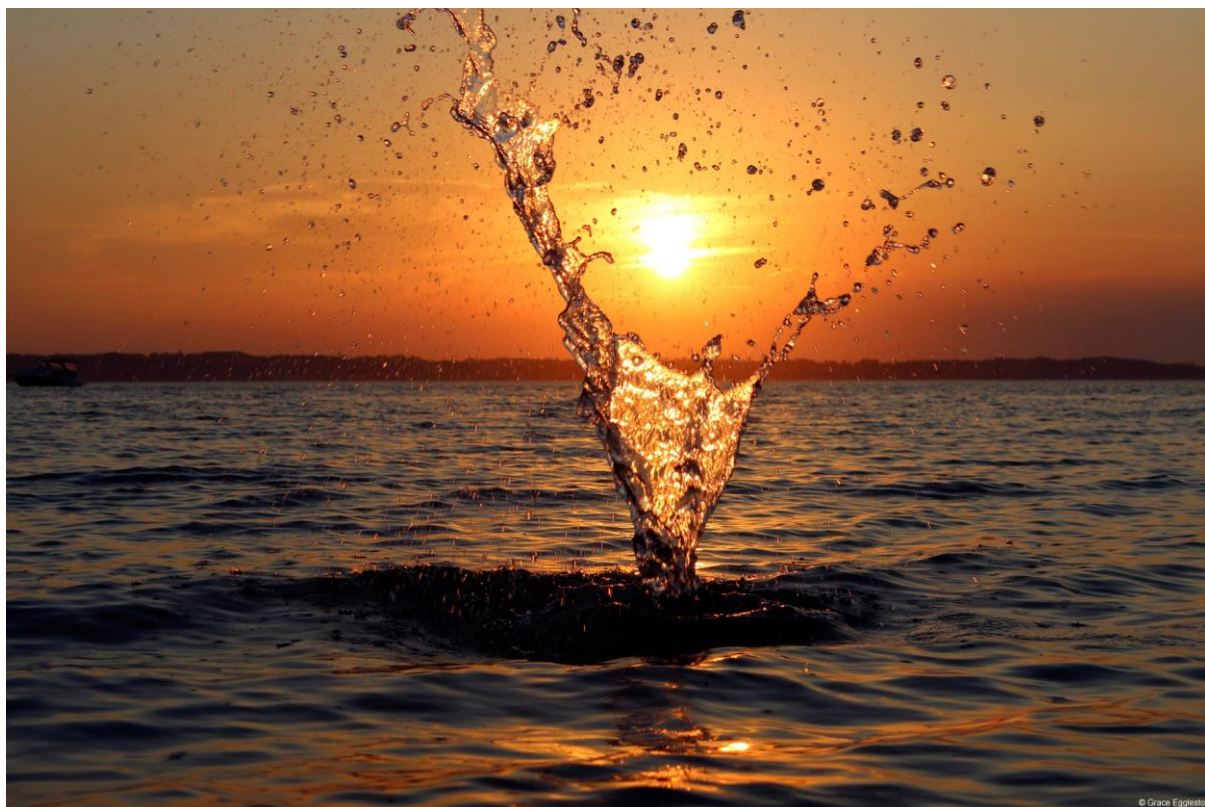
És soha ne feledjem: aki ételt, italt adott

Annak neve legyen áldott!

2020. 02. 23.

Szómagyarázat: https://martonveronika.blog.hu/2020/01/03/a_kiraly_szavunk_eredete_1_resz_szofejtesek

1. ÚR.AN.KIR.HAL = Égi kerülő (Hold) embere, Égi király embere
2. ÚR.NAMMU = beszélő név, aki az ÚR AN KIR.HAL
3. ÚR.AN.US = a Mennyek Istene, a nagyhatalmú
4. holdul= ránk világít, fényével beborít az éjjeli holdfény
5. NANNAR= holdisten
6. PA.Te.SI = papkirály, azaz Enlil istentől a fénytől kapott főség
7. IR.ZU = szolgálod/ szolgálsz
8. halád = vizes árok, csatorna
9. EA = a vizek és patakok istene
10. halálkozni = küzdelmes találkozás a halállal, küzdelem a halállal
11. hallatosan = beszédesen, éles, tagolt, érthető, hangos beszéd, szónoklat
12. hallk = csendes, lassú, épen hallható (nyomatékos, régies a két l)
13. hallint = fülhegygel meghall, neszt észrevesz
14. aléló = Eszméletlenül összeeső; a földre rogy magatehetetlenül és öntudatlanul

Valek Tünde

*ESEMÉNYEK SODRÁSÁBAN A KIS EMBER, AKI MEGÁLL
ÉS SZÓLNI MER 2021.01.06.*

Egy kitejjesedő hurrikán közepében állok
És ott a Rettenet belsejében, várok, kiáltok
Idilli, napmosolyos csendben, valami nincs
rendben

Hányinger környékez, és egyszer csak, a
csillár kileng

Petrinja mélye üzen: Budapest, pestisre
ügyelj!

Áldassék az embert Teremtő! Ó, áldott
Vízkereszt!

Megkapta az ember a választás felelősségét
És a névtelen, oktan tömeg elsöprő
többségét

Mennyivel könnyebb egy zajos buliban
kábulatba esni

Oldódni, sodródni, mindig a mást keresni
Dacosan maszkot nem hordani senkivel
nem törődve

Türelmetlen másság arctalansága mögé
rejtözve

Hol van már az érték, mi a határtalanra
mértéket szab?

Hol van a tisztelet, mely jár elődnek,
társnak, utódnak?

Írástudók felelőssége mára megkopott
Lehet minden vásári, csúsztatott,
viszonylagos

Isten túlvilági ígéretei helyett jöjjön, most
Hatalom, restség, csalás, kábító, imádott
Mammon!

Óh, Arany Borjú! Ebül szerzett jószág, ebül
vész el!

De addig pusztul, sok ártatlan, jóhiszemű
ember!

Mert hangos a Hitetlen, Reménytelen,
Gyűlöletes

Halk szavú, akit éltet a Hit, Remény és
Szeretet

Egy nagy vihar kellős közepében, mégis
fogadom:

Hitem Istenben, a Hazában, Családomban
megtartom

Életem árán is, az utolsó létpillanatig
Mert oly jó élni, magyarul, gondolkodni, s
beszélni!

S ha mind ezt, meg nem tarthatom, e
Földön élni, nincs okom
Mivé lettél, te nagyreményű emberiség,
rázkódj!

Ébredj, térj vissza létedben az igaz
emberséghez!

A sokszínűség elfogadásához, dicséretéhez:
1568-ban január 6 és 13

Között zajlott tordai országgyűlés, ahol a
világon

Először foglalták törvénybe a lelkiismereti
És vallásszabadságot. Ami azóta hirdeti:

Különbözőségeink ellenére is egyenlők
Vagyunk Teremtőnk színe előtt

Úgy tűnik, ma az ember él a mának,
könnyen felejt

Ki régiek hibáiból nem okul, jövőt veszejt.
Ma különbözni érték, dögös a másság, ez
trendi

Ma akár nő is lehetsz, ha mást gondolsz:
lehetsz férfi.

A felsőbbrendű, kizárólagos mások bár
elfogadnák, megértenék

Az én önazonos másságom nem kevesebb
és nem több az övéknél

Pedig én csak önmagam szeretnék maradni
Múltat tisztelve, hibákból okulva, tanulni,
tanulni

És dolgozni, jövődönnek biztos alapot adni
Ki a Földön él tudjon boldogulni

És van Barcelonától tizenhét kilométerre
Egy Güell által megálmodott textilmunkás
telep

Ahol Gaudi 1908-tól 14-ig

A deformált oszlopok templomának
alagsoráig

Jutott a megvalósításban, mely
félbemaradt

A megbízó, oly sajnálatos halála miatt

De ez a templom, a Sagrada Família előtt
Hiperbolisztikus megoldásaiban, oly
különös

Elefántláb-oszlopai, mind egy szálíg
egyediek

Könnycseppeket formázó ablakai, más-
színesek
Az ember szeme, ahogy az oszlopok között
cikázik
Mozog a belső tér, sóhajra, lendülni látszik
És ebben a befejezetlen templomban függ
egy kereszt
Az oltár fölött lebeg, szinte észrevehetetlen
Széltében hosszában keskenyül, nyúl a
végtelenig
S mutatja, középütt az ember, s kínja, mily
parányi!
E nehéz keresztút mindannyiunk előtt
lebeg
Választhatunk: karnyi széles utat, vagy
felív keskenyet,
Nincs más út, léleknek felfelé, akkor is, ha
nem hiszed
Ha e függő keresztre nézek, szárnyal
bennem az eszmélet
Adjon az Isten, a bénult embernek új,
tisztá elmét
Szemet a látásra, fület a hallásra és
Reményt
Kik megmaradunk, az ádáz, gyalázatos
harcban
Kezdjünk újra, meg újra mindent, bátran,
kitartva
Egy élhetőbb, szerethetőbb, jobb,
emberséges világért
Mindannyiunk, és a Föld, szeretetteljes
jövőjéért!

Nagy szavak, a bezártság ellen
segélykiáltások
Mert a világ egy csapásra, oly nagyon
megváltozott
És könyörgöm, vírus-zárta magányomban
Istenhez
Alázattal kérlek! Ments meg minket, ments
meg!
Hiányzik az érintés, ölelés, arcjáték,
mosoly

Távkapcsolatok helyett, jó lenne valós
kezet fognom!
Létem egyetlen értelme: hogy nagyon
szeressem
Szemedbe nézhessek, magamhoz öleljelek
Szeretve tiszteljem, a Teremtődő, megújuló
Természetet,
Benne a türelmes, igyekvő közös célért
dolgozó Emberiséget

2021. 01. 06. 25.

*Antoni Gaudi: Güell-kolónia temploma - főoltár
/altplom-kripta 1898 (Barcelona)*

Valek Tünde

ON-LINE – EGYEDÜLSÉG (ÉN ÉS A GÉP)

Közeledvén a Karácsony, eldöntöttem
Nagy fát állítok, gyönyörűségeset
Egyedülségemben legyen ez méltó
Nem futamodok meg, holmi vírusoktól!
Mert megtapasztalám: nincs közösségi tér
Se színház, se mozi, se zenés rendezvény
Szoktatódunk már közös légtérbe zárva
Ne nézzünk egymás szemébe: telő-tér tárva
És bárhol is álljunk áruért a sorba
Másképp méterre legyünk elválasztva
És nincs érintés, mely felráz, hogy még élek!
Buszon a sok néma maszkterhes ember
Nem mond semmit, a maszktól nem is könnyű!
Észre sem veszik, a szemem mitől könnyűl
Nyolcezer egyszázan belé haltak ebbe,
Kilencvenhétezer-ötszázan gyógyultak meg!
Köszönhető a sok orvosnak, nővérnek,
Kórházak minden egyes dolgozójának
Akiknek helytállásáért örök hála!
És álmodom egy új, virágzós tavaszról
Köszönhetjük egymást, éttermi teraszon
Maszkviselés helyett látható mosolygás
Szóba elegedés, és bátor kézfogás
Nagyon szeretném: a vírus ne terjedjen!
Legyen tere újra, közösségi életnek!
Olyan ez, mint egy hangzatos kiáltvány
Pedig csak egyszerű magánylázadás
Élet élj, maszktalan, harcosan, arcosan
Szemtől szembe gyarló, bűnbánó magammal.

2020. 12. 20

Valek Tünde

Vendégváró pakorától a halotti máglyáig

Amrita Sher-Gil² életének végnapjai 1941. december

Tisztelettel: Szunyogh Szabolcsnak³

Kosztolányi Dezső⁴ gondolatai egy újszülött szüleihez:

„Nagyon vigyázzanak rá, mert a tehetség utat tör magának, kíméletlenül, ha másképp nem, a szívünkön át. Ha teret kap: ragyog. Ha nem, elpusztít bennünket.” 1913. január 30. után

Kasmír kendő arany szála - lengedez a légben
Szantálfának illatos füstje – gomolyog a szélben

Készülnek már az ínycsokor falatok
Andalító ötóra teához
December negyedikén Lahorban⁵
Így szól Sir Abdul Kadírtól⁶ a dal ma:
Milyen megtiszteltetés körünknek
Itt van neves festőnk orvos férjével!
Dalmácska⁷, almácska kóstolgassad
Különleges étünk, pakoránkat!
Majd férjed beszél a festményekről,
Kiállításodon lesznek szereplők
Alkotásaid mind oly csodásak
Keletnek érző megújulása
Időtlen szépségük életre tör
Nevedhez méltón, lesz mind örök! ⁸
- De mivel van ez fűszerezve, hé!

Ej, ha! Micsoda különlegesség!
- Óh, de hisz oly egyszerű a recept

Olajban sül a karfiol fűszerben
Tojásos csicseriborsólisztben
A karfiolrózsa hempergetve
Fűszere: fekete hagyma, fahéj
Koriander, paprika, kömény
És kurkuma, a legnagyobb csoda
Benne az egészség naparanya

És jön a láz, az önkívület
Hanyatlak a kéz önnön vérébe
És nincs esély a megmaradásra
Mert érkezik a keserves másnap
Egy szabad élet, háború idején
Mennyit ér? Sajnálatos veszteség!

Huszonhárom negyven a halál órája
 Ellobban Zebegényben⁹ gyertyája
 Asztalánál ülő Szőnyi Istvánnak¹⁰
 Háromnegyed nyolc van, és csak hallgat
 Belé hasít a háború fáj-dalma

Az orvos férjnek¹¹ nem elég a bánat
 Angol katonák viszik fogságba
 Huszonhárom órát vallatják- hiába
 Nincs német kapcsolat, összeesküvés
 Ő csak egy orvos, ki rajong feleségéért
 Éjjel tíz negyvennyolckor zár kattan
 Itt még december hatodika van
 A világ távolabbi pontján
 Ezen órán diadalt arat a halál
 Utat tör a morajlás a nagy csendben
 Zúg az ég és tombol a tenger
 Nehéz és vészterhes a reggel Oahun
 Száznolcvanhárom gépmadár elhúz
 December hetedikén hét negyvennyolckor
 Égig érő láng borítja Pearl Harbort¹²

Még ezen a napon Lahorban
 Torkot fojtó fájdalommal
 Elhajt gyorsan a Mallon¹³ egy gyászmenet
 Mindannyian a folyami kikötőhöz sietnek.
 A halottégető hely már készen,
 Hogy a szent porhüvelyt elenyéssze
 A Ravi folyón sirályok raja
 Tizenegy óra felé jár a Nap
 A ravatalon fiatalsága teljében
 Gyönyörű száriban fekszik a test
 Melyet aranyszállal átszótt sállal
 Színpompás virágszirmokkal
 Illatos szantálfa darabokkal
 Készítenek fel a végső búcsúra
 A férjet, a porkolábok elővezetik
 Kérését nem veszi figyelembe senki
 Ő még szeretné tudni a halál okát
 A rokonok az okot nem boncolgatják
 Mert a Halál, az Halál!
 A Szeretett életének nincs tovább.
 Az apa ajka utoljára szól
 Életében, lányától búcsúzóan
 Erős kezében fellobban a fáklya
 A férj könnyezik, míg ég a máglya
 Az őrség tiszteleg és elvonul
 A rab férj síri magányra szabadul
 A szertartást végző két férfi

Tálkába söpri Amrita hamvait
S a Nap aranyló sugarainak
Felmutatják, s átadják a Ravinak
A szelek szárnyán messze lebegnek
Csillognak, táncolnak, megremegnek
A hamvak szétszélednek a folyó felett
Mígnem e porszemeket végleg
Elnyelik a Ravi hullámai
Csak egy ember ül a part kövein
Még hosszú órákkal később is
Csak mereng és a Halált nem érti
Miért ragadta el tőle asszonyát?
Bájos, kedves, szellemes párját
Akinek mesteri keze nem fest újabb:
„Hegyi embereket, Fiala lányokat
Vidéki piacot, Két elefántot
India anyát, A két asszonyt...”¹⁴
De mégis hálás a kegyes sorsnak
Hogy India anyának lehetett a társa
Röpke ideig, impulzív percekig
És gondolatban megjelenik
„A zebegényi téli táj” festve
A gondolat szárnyán elképzelve
Hiszen ott most van reggel
Hét óra húszkor ott épp a Nap felkel
A téli táj fölött, a köd oszlik
Indiából aranyszálfény sugárzik
Az ébredő Zebegényt köszönti
Amrita újuló lélekkel búcsúzik

Kasmír kendő arany szála - lengedez a légben
Szantálfának illatos füstje – gomolyog a szélben

2020. 12. 04.

1. Pakora = indiai sült zöldség, ételkülönlegesség
2. Amrita Sher-Gil = Amrita Sér- Gil magyar – indiai (szikh) származású indiai festőművész. Az Amrita nevet Amritról, az örök élet nektárjáról, illetve a hinduizmusban ezen a néven, a zoroasztrianizmusban Amirita néven létező kis istennőről kapta. Amritszár a szikhek szent városának névadója. Magyar keresztneve Dalma volt. [Wikipédia](#) Született: 1913. január 30. Budapest. Meghalt: 1941. december 5. Lahor, India- ma Pakisztán
3. Szunyogh Szabolcs = 1950. február 5.- író, újságíró, szerkesztő. Az Amrita Sher-Gil, Egy magyar festőzseni szenvedélyes élete című életrajzi regény szerzője
4. Kosztolányi Dezső = Nemeskosztolányi Kosztolányi Dezső, teljes nevén Kosztolányi Dezső István Izabella író, költő, műfordító, kritikus, esszéista, újságíró, a Nyugat első nemzedékének kimagasló formaművésze, a XX. századi magyar széppróza és líra egyik legnagyobb alakja. [Wikipédia](#) Született: 1885.

- március 29. Szabadka, ma Szerbia, Meghalt: 1936. november 3. Krisztinaváros, Budapest5. Lahor és Ravi = Lahor avagy Láhaur Pakisztán második legnagyobb városa Karacsi után, Pandzsáb közigazgatási székhelye a Ravi folyó, illetve a Pakisztán és India közti közúti határátkelőhely Wagah közelében. [Wikipédia](#)
6. Sir Abdul Kadir = híres indiai muzulmán krikettjátékos, aki az angol királytól nemesi címet kapott - Szunyogh Szabolcs: Amrita Sher-Gil 386. oldal
7. Dalmácška, Dalma = Amrita Sher-Gil második, magyar keresztneve
8. Nevedhez méltón lesz mind örök! Amrita, hindi keresztnev: eredetileg az örök élet és az időtlen szépség haláltalan istennője
9. Zebegény = község Pest megyében a Szobi járásban, a Dunakanyarban. A Gottesmann család nyaralóhelye Szepesi Lajosné G. Ella tulajdona, ahol sok gyermek, unokatestvérek is nyaraltak. Többek között, a Ser-Gil lányok (anyjuk neve: G. Mária-Antónia): Amrita és Indira és Egán Viktor és Egán Viola (anyjuk neve: G. Blanka)
10. Szőnyi István = Kossuth-díjas posztimpresszionista festő, grafikus Született: 1894. 01.17. Újpest, Meghalt: 1960. 08.30. Zebegény Családja német, katolikus származású eredeti nevük: Schmidt volt. Otthonában többször vendégül látta a „tanítvány” Amrita Sher-Gilt
11. Orvos férj = Amrita első unokatestvére Egán Viktor orvos és 1938 július 16-tól a férje
12. Pearl Harbor = A Pearl Harbor-i támadás a Nagumo Csüicsi tengernagy vezette japán flotta rajtaütése volt az Egyesült Államok haditengerészetének Hawaii-szigeteken (Oahu- sziget) lévő Pearl Harbor-i támaszpontján 1941. december 7-én. USA harcképtelenné vált fél évre a Távol-Keleten. [Wikipédia](#)
13. Mall = Lahor főutcája
14. „” = Amrita Sher-Gil festményeinek címe

Szászánida király tevén kedvesével